

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 162

Din 27.01.2021

Dosar nr.: 943/2020

Petiția nr.: 7346/17.11.2020

Petent:

Reclamat:

Obiect: articolul *Satană în Sutană* din data de 28.10.2020, cu posibil conținut discriminatoriu la adresa creștinilor ortodocși

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele și domiciliul petentului

1.

Numele, domiciliul procedural ales ales al părții reclamate

2.

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

3. Petentul reclamă afirmațiile jignitoare la adresa comunității creștine din România prin articolul *Satană în Sutană* din data de 28.10.2020 publicat pe site-ul www.republica.ro și preluat pe ziare.ro, Adevărul, libertatea.ro, stirileprotv.ro, capital.ro, news.ro, digi24.ro.

III. Procedura de citare

4. Obiectul prezentei sesizări a fost soluționat prin Hotărârea nr. 891 din 16.12.2020, în urma soluționării dosarului nr. 781/2019, constituit urmare a înregistrării petiției nr. 6748/29.10.2020.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentului

5. Prin memoriul înregistrat la C.N.C.D. cu nr. 7346/17.11.2020, petentul, cetățean român creștin ortodox, reclamă discriminarea la care este supusă comunitatea creștină din România și Biserica Ortodoxă Română, prin jignirile, instigarea la ură, atitudinea de discriminare bazată

pe credința și religia pe care o practică, iar în cazul ierarhilor din cadrul Bisericii Ortodoxe Române, pe calitatea pe care o au preoții sau membrii ai ierarhiei acesteia, prin publicarea articolului *Satană în Sutană* din data de 28.10.2020 pe site-ul www.republica.ro.

6. Prin articolul în discuție, petentul precizează că reclamatul îndeamnă la o atitudine de discriminare față de practica creștin – ortodoxă și creștinii ortodocși din România de către ceilalți membri ai societății, folosind un limbaj jignitor, presărat de jargoane și invective, calificând membrii comunității drept animale, ignoranți, iraționali, superstițioși și demn de dispreț, iar preoții și ierarhii drept turnători, securiști, trădători, care practică o religie de tip samanic, șarlatani și care urmăresc îmbogățirea prin înșelăciune.

7. În aprecierea petentului, mesajul articolului este de natură să creeze puternice emoții la nivel colectiv în societatea română, având în vedere calitatea reclamatului în spațiul massmedia, fapt pentru care respectivul articol a fost și preluat de cvasi-totalitatea presei scrise, de posturile radio și televiziune, fiind un subiect de prime time.

8. Petentul consideră că asimilarea poziției reclamatului de mass media (ca venind din partea "jurnaliștilor") este demonstrată de modul în care răspunsul unor ierarhi din cadrul B.O.R. a fost preluat de câteva publicații, titlurile aducând în derizoriu orice încercare de replică, fiind numit "atac violent", "jet lung și noroios de vorbe de ocară, sudalmi, afuriseli, sictir, drăcuiești, pe scurt, bapeamății" sau "afurisenii", "atac al (la adresa) jurnaliștilor".

9. Petentul mai face trimitere și la alte articole mai vechi scrise și publicate de reclamat, acesta manifestând, după aprecierea petentului, o atitudine de hărțuire constantă, de lungă durată prin care se promovează ura față de creștinii ortodocși, religia ortodoxă și B.O.R., iar religia practică de membrii comunității ortodoxe este demonetizată și, apoi, demonizată. 10. În drept, petentul încadrează susținerile din memoriu la art. 2 alin. 4 și 5 din O.G. nr. 137/2000, art. 29 din Constituția României, art. 1, 2, 7, 13 din Legea nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor, art. 2 lit. a), teza 1 din O.U.G. nr. 31/2002 privind interzicerea organizațiilor, simbolurilor și faptelor cu caracter fascist, legionar, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni de genocid contra umanității și de crime de război, respectiv Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art. 9.

11. Articolul *Satană în sutană* postat pe <https://republica.ro/satana-in-sutana>, în data de 28.10.2020 are următorul conținut:

"În urmă cu milenii, preoții egipteni înfricoșau populația prevestind că Amon Ra, zeul Soarelui, își va ascunde chipul în miez de zi deoarece oamenii nu-l adorau îndeajuns, pe el și întruchiparea sa pe Pământ, Faraonul, viitoarea mumie. În ziua prezisă, Soarele se înnegrea, poporul cădea în genunchi gemând disperat, dar preoții îl implorau pe Ra să-și ierte robii și să lumineze din nou – ceea ce se și întâmpla.

, căpetenia BOR, arată că ortodoxia românească a rămas la nivelul de acum câteva mii de ani al cultului egiptean. Ba, de fapt, și mai jos, căci preoții din Teba măcar știau destulă astronomie ca să calculeze timpul eclipselor. Pentru a prosti oamenii, șarlatanul n-are nevoie de matematică, nici de logică – o dă direct, ca o strigătură pentru vitele ce le păstorește: ascultați ce vă spun, fiindcă a interzis pelerinajul la moaștele Sf. Dimitrie în octombrie 1989, comunismul a căzut peste câteva luni. Post hoc, ergo propter hoc – după, deci, din cauza.

Carevasăzică, așa o să pățească acum și guvernul la alegerile din decembrie. „Dumnezeu nu se lasă batjocorit!”, a mai cuvântat pescarul de oameni cu prostovolul.

Dumnezeu, nu, dar sufletele celor uciși pentru că nu s-au supus bestiiilor comuniste, pot fi batjocorite, ÎnaltPreaFericite, nu? Trupurile victimelor regimului diavolesc al lui Ceaușescu și Dej, culminând cu cei care s-au lăsat omorâți pentru libertate la Timișoara și în toată țara, nu fac nici cât negrul de sub unghia de la piciorul Sf. Dimitrie, băi, prietene al omului?

Ștăbimea Bisericii Ortodoxe Române a fost aliata lui Ucigă-I Toaca sub comunism. Ba chiar a fost Răul însuși: satanele în sutană i-au turnat cuvios la Securitate pe credincioșii care li se mărturiseau, n-au zis nici bleau la toate crimele regimului, la distrugerea satelor, la dărâmarea și alungarea pe roate a bisericilor, i-au cântat în strună lui Ceaușescu până în ultima clipă: pe 19 decembrie 1989, BOR îi trimitea o scrisoare de mulțumire dictatorului, ridicându-l în slăvi mai ceva pe ca Iisus Hristos. Iar pe martirii Timișoarei îi numea huligani. Grea misie a avut Dumnezeu batjocorit la Sf. Dimitrie: să dea jos comunismul în vreme ce armata Lui de popi trădători din România l-a stat din răspuțeri împotriva...”

Susținerea reclamatului:

-

V. Motivele de fapt și de drept

12. Prin **Hotărârea nr. 801 din 16.12.2020**, Colegiul director a soluționat petiția depusă la C.N.C.D. sub nr. **6748/29.10.2020**, constatând, cu **5 voturi “pentru”, 2 voturi “împotriva” și 1 “abținere”**, că **textul publicat** pe site-ul republica.ro, de către partea reclamată - , sub forma articolului cu titlul **“Satana în sutană”**, **excede limita libertății de exprimare**, aducându-se atingere dreptului la demnitate a credincioșilor creștin-ortodocși și enoriașilor din cadrul Bisericii Ortodoxe Române.

13. În **cuprinsul Hotărârii nr. 801/16.12.2020**, Colegiul director a constatat conținutul articolului fiind intimidant, ostil și degradant față de credincioșii creștin ortodocși și enoriașilor Bisericii Ortodoxe Române din considerentul că mesajul promovează folosirea unor comparații de natură discriminatorie, de o gravitate accentuată. Astfel, expresiile precum **“o dă direct, ca o strigătură pentru vitele ce le păstorește”**, produc un impact puternic și negativ în conștiința colectivă, în societate și în rândul credincioșilor creștin-ortodocși.

14. Colegiul director constată că se află în prezența unei atitudini ostile, degradante sau negative față de un grup pe criteriul convingerilor religioase care se fundamentează pe o comparație cu conotație negativă, utilizată în mod deliberat peiorativ, cu scopul de a produce un impact negativ.

15. Comparația **cu vitele pe care patriarhul le păstorește** ar fi putut fi argumentată în situația în care, în textele religioase (ex: Biblia), ar fi fost menționată noțiunea de **cireadă**, însă, așa cum bine se cunoaște, în tradiția biblică există o imagine determinantă pentru păstor și turma pe care acesta o păstorește.

16. Comparația **cu vitele pe care patriarhul le păstorește** este utilizată în mod intenționat negativ, întrucât, în accepțiunea colectivității, vitele sunt asimilate unei categorii de animale domestice care acționează fără raționament. Utilizarea comparației cu bovinele este una

negativă, peiorativă, asimilarea cu animalele de povară - bou sau vacă - nefiind una onorantă sau măcar cu o conotație neutră.

17. În textele religioase se folosește termenul de turmă: oi și păstor, ce are corespondent de legătură cu familia ovinelor, făcând referire la natura lor blândă, pură și ascultătoare și fiind utilizată pentru conotație sau înțelesuri pozitive. Termenul de turmă condusă de liderul lor spiritual are o altă însemnătate și conduce la o altă conotație în religia creștin-ortodoxă, în concepția colectivă aceste animale de turmă având un înțeles de animale blânde, pure și de sacrificiu.

18. Textele religioase fac trimitere la cuvântul turmă, cu familia lexicală oaie, miel, păstor, în timp ce familia lexicală a turmei/cireadă este formată din văcar, ciurdar, vacă, bou. Prin analogie, corespondentul pentru turmă este asimilat ovinelor, animale domestice considerate ca făcând partea dintr-o categorie ce semnifică puritatea în timp ce corespondentul pentru cireadă este asimilat vitelor, animale care imprimă ideea că sunt fără raționament, fără discernământ.

19. **Totodată, Colegiul director a sancționat partea reclamată cu amendă contravențională în valoare de 5.000 lei, potrivit art. 2, alin. (1), art. 15 și art. 26, alin. (1) din O.G. nr. 137/2000, cu modificările și completările ulterioare.**

20. Având în vedere cele de mai sus și în conformitate cu prevederile art. 12 alin. 4 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, publicată în M. Of. Nr. 348/2006, potrivit căreia "Dacă după trimiterea răspunsului se primește o nouă petiție cu același obiect, aceasta se clasează la numărul inițial, menționându-se faptul că s-a răspuns". Petiția cu nr. **6906/03.11.2020** urmează să se claseze la petiția nr. **6748/29.10.2020**, soluționată prin **Hotărârea nr. 891 din 16.12.2020**.

21. **Pentru parcurgerea argumentației majoritare și a opiniei separate, o copie a Hotărârii 891/16.12.2020 (fără datele cu caracter personal) va fi anexată prezentei hotărâri.**

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Petiția cu nr. **6906/03.11.2020** se clasează la petiția nr. **6748/29.10.2020**, soluționată prin **Hotărârea nr. 891 din 16.12.2020**.
2. O copie a Hotărârii 891/16.12.2020 (fără datele cu caracter personal) va fi anexată prezentei hotărâri
3. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: -

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări din data de 27.01.2021 au fost: ASZTALOS Csaba Ferenc – Membru, DIACONU Adrian – Membru (online), GRAMA Horia – Membru (online), HALLER István – Membru (online), JURA Cristian – Membru (online), LAZĂR Maria – Membru (online), MOȚA Maria – Membru, OLTEANU Cătălina – Membru, POPA Claudia Sorina – Membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui C.N.C.D. nr. 138 din 24.03.2020.

**ASZTALOS Csaba Ferenc
Membru Colegiul Director,
Președinte C.N.C.D.**

Red.: C.J. și C.M.I.

Data redactării: 01.02.2021

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.